

Motion till riksdagen 2005/06:So665

av **Inger Lundberg (s)**

Själv mord

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om en nationell strategi för att förebygga självmord.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anføres om stöd till anhöriga till självmordsoffer.

Motivering

Riksdagen tog för ett antal år sedan beslut om en nollvision för trafikdöden. Som följd av detta har kraftfulla åtgärder satts in med sikte på att minska riskerna för allvarliga trafikolycksfall. Även om det är långt kvar tills visionen är nådd kan vi ändå konstatera att samhället är på rätt väg och att de kraftfulla investeringar som gjorts för att minska olycksriskerna i trafiken börjar ge resultat.

Däremot finns det inte samma kraftfulla insatser i kampen mot ett av våra allra svåraste folkhälsoproblem; självmorden. Medan 400–500 svenskar dör i trafiken varje år är antalet personer som tar sitt eget liv cirka 1 500. Man bedömer vidare att det i vårt land görs runt 20 000 självmordsförsök varje år.

Själv morden tillhör de sorgligaste händelserna i vår tid. De släcker en – ofta ung – människas liv samtidigt som de leder till utsägligt lidande för deras anhöriga och vänner. Trots att den enskilde många gånger givit signaler om att han eller hon mått dåligt har de inte nått fram. Känslan av otillräcklighet och av att inte ha gjort det man skulle ha gjort för offret leder till utsägligt lidande.

Skrämmande många självmordsoffer finns bland ungdomarna, men den grupp som dominerar i självmordsstatistiken är män i åldern 45–50 år. Ofta har de lämnats ensam och lever som fränskilda eller änklingar. Sjukdom, arbetslöshet och psykisk störning är riskfaktorer som alltför ofta bidrar till självmord.

Till skillnad från den livliga debatten om trafikoffren spelar självmorden liten roll i den offentliga debatten, kanske för att de delvis fortfarande är tabu-

Fel! Okänt namn på

belagda och säkert för att denna form av mänskligt lidande är så mycket svårare att sätta ord på än de handfasta frågorna i trafiken.

För att kraftigt minska antalet självmord i Sverige krävs åtgärder inom ett brett antal samhällsområden. Det gäller psykiatrin som många gånger har en nyckelroll för att förhindra självmord bland människor med olika former av psykiatriska sjukdomar, men det gäller också andra samhällsinstitutioner som kommer i kontakt med människor i djup kris. Det kan gälla allt från direkta psykiska kriser till en skilsmässa, en företagsnedläggelse eller konflikter ungdomar emellan. Det kan vidare finnas skäl att studera vilka möjligheter den s k alternativmedicinen har att tillföra ny kunskap i kampen mot självmorden. Jag vill föreslå att riksdagen tar initiativ till en nationell strategi för att förebygga självmord och i som ett första delmål sträva efter att halvera antalet självmord i Sverige. Vidare krävs en utveckling av stödet till anhöriga till självmordsoffer.

Stockholm den 30 september 2005

Inger Lundberg (s)